ततःपयोनिःस्रवंप्राप्य समुद्रस्यतत्क्षारंउदकं लवणांभसीत्युपक्रमात् पयःक्षीरंजातं यथाक्षारमक्षारंवाजलंगवितृणादिरसंप्राप्यक्षिरंभवतितद्वदित्यर्थः पयोपिस्रोत्तमैर्विमिश्रमस्ति ततोहेतोःक्षीरादभूद्घृतं ॥ ॥२८॥२९॥३०॥३१॥३२॥३३॥ शतसहस्रंलक्षंअनंताअंशवः आप्यायनीयौषधिभेदात्स्वमयोयस्यसशतसहस्रांशुः शतसहस्रांतइतिपाठेअंतशब्दोगम्यप्रदेशपरः ॥३४॥ घृतेनद्यावापृथिवीप्युंधीति पार्जन्येदर्शनान्नैघंटुकप्रसिद्धेश्वघृतंजलंतस्मात्श्रीरुत्पन्नाद्रुमौषधिरसाज्जलस्यक्षीरत्वंततोघृतमितिक्रमेसारत्वमात्रंविवक्षितं ॥३५॥ मरीचिविकचः रश्मिभिरुज्ज्वलः नारायणउरोगतइत्यसंधिरार्षः॥३६॥

ततस्तस्यसमुद्रस्यतज्जातमुदकंपयः ॥ रसोत्तमैर्विमिश्रंचततःक्षीरादभूद्घृतं ॥ २८ ॥ ततोब्रह्माणमासीनंदेवावरदमब्रुवन् ॥ श्रांताःस्मसुभृशंब्रह्मन्नोद्भवत्यमृतंचतत् ॥ २९ ॥ विनानारायणंदेवंसर्वेऽन्येदेवदानवाः ॥ चिरारब्धमिदंचापिसागरस्यापिमंथनं ॥ ३० ॥ ततोनारायणंदेवंब्रह्मावचनमब्रवीत् ॥ विधत्स्वैषांबलंविष्णोभवानत्रपरायणं ॥ ३१ ॥ विष्णुरुवाच बलंददामिसर्वेषांकर्मैतद्येसमास्थिताः ॥ क्षोभ्यतांकलशःसर्वैर्मंदरःपरिवर्त्यतां ॥३२॥ सूतउवाच नारायणवचःश्रुत्वाबलिनस्तेमहोदधेः ॥ तत्पयःसहिताभूयश्चक्रिरेभृशमाकुलं ॥ ३३ ॥ ततःशतसहस्रांशुर्मथ्यमानात्तुसागरात् ॥ प्रसन्नात्मासमुत्पन्नःसोमःशीतांशुरुज्ज्वलः ॥ ३४ ॥ श्रीरनंतरमुत्पन्नाघृतात्पांडुरवासिनी ॥ सुरादेवीसमुत्पन्नातुरगःपांडुरस्तथा ॥ ३५ ॥ कौस्तुभस्तुमणिर्दिव्यउत्पन्नोघृतसंभवः ॥ मरीचिविकचःश्रीमान्नारायणउरोगतः ॥ ३६ ॥ श्रीःसुराचैवसोमश्चतुरगश्चमनोजवः ॥ यतोदेवास्ततोजग्मुरादित्यपथमाश्रिताः ॥ ३७ ॥ धन्वंतरिस्ततोदेवोवपुष्मानुदतिष्ठत ॥ श्वेतंकमंडलुंबिभ्रदमृतंयत्रतिष्ठति ॥ ३८ ॥ एतदत्यद्भुतंदृष्ट्वादानवानांसमुत्थितः ॥ अमृतार्थेमहान्नादोममेदमितिजल्पतां ॥ ३९ ॥ श्वेतैर्दंतैश्चतुर्भिस्तुमहाकायस्ततःपरं ॥ ऐरावणोमहानागोऽभवद्वज्रभृताधृतः ॥४०॥ अतिनिर्मथनादेवकालकूटस्ततःपरः ॥ जगदावृत्यसहसासधूमोऽग्निरिवज्वलन् ॥४१॥ त्रैलोक्यंमोहितंयस्यगंधमाघ्रायतद्विषं ॥ प्राग्रसल्लोकरक्षार्थंब्रह्मणोवचनाच्छिवः ॥ ४२ ॥ दधारभगवान्कंठेमंत्रमूर्त्तिर्महेश्वरः ॥ तदाप्रभृतिदेवस्तुनीलकंठइतिश्रुतिः ॥ ४३ ॥ एतत्तदद्भुतंदृष्ट्वानिराशादानवाःस्थिताः ॥ अमृतार्थेचलक्ष्म्यर्थेमहांतंवैरमाश्रिताः ॥ ४४ ॥ ततोनारायणोमायांमोहिनींसमुपाश्रितः ॥ स्त्रीरूपमद्भुतंकृत्वादानवानभिसंश्रितः ॥ ४५ ॥

॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ऐरावणऐरावतः महानागोमहाहस्ती ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ निराशाःविषमप्येतैर्गृहीतंअस्माभिस्तुतद्ग्रहणासमर्थैःकथममृतंलब्धुंशक्यमितिभावः महान्अंतःसंहारोमेनतन्महांतं ॥ ४४ ॥ अभिसंश्रितःसंमुखः मोहनार्थमित्यर्थः ॥ ४५ ॥

Digitized by Google